

Ногас Н.

*студент IV курсу юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету*

Цимбалістий Н.

студент КЕПІТ ТНЕУ

*Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри конституційного,
адміністративного та фінансового права ТНЕУ
Цимбалістий Т.О.*

ПРАВОВИЙ СТАТУС ЦЕНТРАЛЬНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ

Правовий статус Центральної виборчої комісії регламентується низкою законодавчих актів, серед яких Конституція України[1], закон «Про Центральну виборчу комісію» [2], який визначає ЦВК як постійно діючий державний орган, що забезпечує організацію підготовки й проведення виборів Президента України, виборів народних депутатів України, а також всеукраїнських референдумів. Окрім цього, ЦВК здійснює консультативно-методичне забезпечення виборів до місцевих рад, селищних та міських голів і проведення місцевих референдумів.

Потрібно зазначити, що ЦВК очолює систему виборчих комісій, які утворюються для підготовки й проведення виборів Президента України, народних депутатів України та всеукраїнського референдуму, спрямовує їх діяльність.

Розглядаючи повноваження ЦВК України, необхідно виділити діяльність щодо правової оцінки конкретних фактів, а також повноваження із застосування санкцій. Тобто посадові особи ЦВК наділені значними юрисдикційними повноваженнями. На жаль, в українській правовій літературі, у тому числі й конституційно-правовій, цим повноваженням, а отже, і відповідному напрямку діяльності ЦВК приділяється недостатня увага. Аналіз діяльності ЦВК в основному здійснюється в аспекті організації й проведення виборів.

ЦВК - колегіальний орган, який приймає рішення після розгляду на своїх засіданнях питань, що належать до її повноважень. Основною організаційною формою діяльності Комісії є засідання, яке проводиться згідно з регламентом Комісії і є легітимним за наявності не менше як двох третин її складу. Рішення Комісії приймається у формі постанов відкритим голосуванням. Їх підписує Голова Комісії або головуючий на засіданні Комісії.

Рішення, прийняті Комісією, можуть бути змінені тільки самою Комісією або за рішенням суду. Рішення Комісії у випадках, передбачених законодавством, може бути оскаржене в суді у встановленому законом порядку. Повноваження ЦВК мають свої особливості залежно від виду виборів (виборів Президента України, виборів народних депутатів України, місцевих виборів тощо).

Таким чином, ЦВК можна визнати юрисдикційним органом у повному обсязі. Закон чітко визначає повноваження щодо застосування адміністративно-правових санкцій, що пояснюється:

1. Правовим статусом Центральної виборчої комісії: як стверджує Закон, ЦВК є постійно діючим колегіальним державним органом, який діє на підставі Конституції України, законів України, наділений повноваженнями щодо організації підготовки й проведення виборів.

2. Призначенням заходів: вони застосовуються для відновлення порушених норм і правил (у тому числі використовуючи інститут адміністративного провадження в справах про оскарження рішень, дій або бездіяльності виборчих комісій під час проведення виборів в Україні).

3. Особливим порядком їх застосування: процедура їх реалізації передбачена адміністративно-процесуальними нормами. У цьому випадку посадові особи ЦВК застосовують заходи адміністративного примусу.

З нашої точки зору до загальних повноважень ЦВК необхідно віднести повноваження Комісії в сфері фінансового забезпечення організації підготовки і проведення виборів і референдумів в Україні та повноваження в сфері Комісії міжнародного співробітництва, відповідно ст. ст. 23, 24 закону України «Про Центральну виборчу комісію» від 30 червня 2004 року № 1932-IV.

До спеціальних повноважень Центральної виборчої комісії необхідно віднести повноваження Комісії щодо організації підготовки і проведення виборів Президента України; повноваження Комісії щодо організації підготовки і проведення виборів народних депутатів України; повноваження Комісії щодо організації підготовки і проведення всеукраїнського референдуму; повноваження Комісії щодо організації підготовки і проведення виборів депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, депутатів місцевих рад, сільських, селищних, міських голів; повноваження Комісії щодо організації підготовки і проведення місцевих референдумів, які регламентуються ст.ст. 18, 19, 20, 21 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» від 30 червня 2004 року

№ 1932-IV та відповідно, ст. 25 Закону України «Про вибори Президента України» від 5 березня 1999 року № 474-XIV [4], ст. 30 Закону України «Про вибори народних депутатів України» від 17 листопада 2011 року № 4061-VI [5], ч.1 ст. 44 Закону України «Про всеукраїнський референдум» від 6 листопада 2012 року № 5475-VI [6] та деякими іншими нормативно-правовими актами.

Аналіз національного виборчого законодавства дає змогу зробити висновок, що повноваження Центральної виборчої комісії умовно можна поділити на загальні та спеціальні. До першої групи повноважень ЦВК необхідно віднести повноваження у сфері організаційно-правового забезпечення діяльності цього органу з приводу забезпечення конституційно проголошеного права громадян обирати та бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування. До другої групи повноважень ЦВК (спеціальних) повноважень необхідно віднести повноваження цього органу з приводу виборів Президента України, народних депутатів, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів та проведення всеукраїнського референдуму. На нашу думку це зумовлено особливостями кожного із виборчих процесів, які існують в Україні [3, с. 376].

Отже, Центральна виборча комісія, є постійно діючим конституційним державним органом, яким забезпечує реалізацію та захист конституційних виборчих прав громадян України, здійснює контроль за додержанням

конституційних норм виборчого права та забезпечує однакове їх застосування на всій території України в порядку, встановленому національним законодавством.

Список використаних джерел

1. Конституція України: станом на 15 трав. 2014 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. // Офіційний вісник України. Офіц. вид. – 2010. – № 72/1.– С. 15.
2. Закон про ЦВК [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.amb-ucraina.com/Elezioni/Ucraino/Zacon-ZVC.htm
3. Прошин В.С. Центральна виборча комісія як суб'єкт державного управління виборчими процесами в Україні / В.С. Прошин // Митна справа. – 2013. – №6. – С. 372-377.
4. Про вибори Президента України: Закон України від 5 березня 1999 року № 474-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 14. – Ст. 81.
5. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 25 березня 2004 року № 1665-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 27-28. – Ст. 366.
6. Про всеукраїнський референдум: Закон України від 6 листопада 2012 року №5475-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 44-45. – Ст. 634.

Нужда С.

*студентка магістратури юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н., доцент, зав. кафедри
кримінального права та процесу ТНЕУ
Рогатинська Н.З.*

ОХОРОНА НОТАРІАЛЬНОЇ ТАЄМНИЦІ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

На сьогодні в Україні забезпечення відповідності норм національного законодавства міжнародним стандартам постає головним питанням. Новітній етап розвитку правової системи передбачає посилення заходів захисту прав та законних інтересів громадян. Зокрема, таке право забезпечується вчиненням нотаріусом нотаріальних дій та гарантією дотримання нотаріальної таємниці.

Відповідно до змін, які були внесені до Закону України «Про нотаріат» відбулось багато корективів норм законодавства, що стосуються нотаріальної таємниці та заходів і способів її забезпечення. Саме тому, наукове дослідження даної тематики є одним із провідних напрямків у фахівців та удосконалення національного законодавства у сфері охорони нотаріальної таємниці.

Метою статті є дослідження норм процесуального законодавства, вивчення норм, які відображають охорону нотаріальної таємниці та рекомендації з питань дотримання цієї таємниці у нотаріусів в межах виконання ними своїх професійних обов'язків під час провадження органами досудового розслідування, прокуратури та суду своєї діяльності.